

Tiedote 27.3.2017
Vapaasti julkaistavissa

Maaseudun kehittäminen Hämeessä hyvässä vauhdissa

Uusia matkailutuotteita kansainvälisille markkinoille, aloittelevien yritysten sparrausta, vesistöjen suojelua, luontolähtöisiä palveluita lapsille sekä elinvoimaa kylille. Tässä on vain muutama esimerkki siitä kaikesta, mitä maaseuturahaston hankkeilla on saatu aikaan Hämeessä. Maaseutuohjelmaa ja sen tuloksia esiteltiin maaliskuussa Kanta- ja Päijät-Hämeessä kahden tilaisuuden voimin.

– Rahaa on tähän mennessä jaettu Hämeen alueen hankkeisiin ja yritystukiin yhteensä lähes 15 miljoonaa euroa. Hämeen ELY-keskuksen osuus on 10,5 miljoonaa euroa, joten rahaa on nyt sidottu 60 prosenttia. Loput eli 4,5 miljoonaa on myönnetty Leader-hankkeille. Tähän mennessä on rahoitettu yhteensä 143 kehittämishanketta ja yritystukea on saanut 68 yritystä, Hämeen ELY-keskuksen kehittämisspäällikkö **Timo Kukkonen** totesi.

Kukkosen mukaan ohjelmaperusteiselle kehittämiselle on tarvetta. Rahaakin on vielä jaettavana ennen kuin meneillään oleva ohjelmakausi päättyy vuonna 2020.

Maaseudun parhaat hankkeet tulevat Hämeestä! -tilaisuuksissa Hollolan Messilässä sekä Hämeenlinnassa Museo Militariassa kuultiin faktoja siitä, miten maaseutua kehitetään Kanta- ja Päijät-Hämeessä Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman avulla. Päivät näyttivät, että toiminta on hyvässä vauhdissa. Yhtenä maaseutuohjelman painopisteenä Hämeessä on matkailu. LahtiRegionin vetämä Päijät-Hämeen kansainvälinen tuotekehitys- ja markkinointihanke on saanut aikaan näkyviä tuloksia ja uusia, markkinoitavia ja myytäviä tuotepaketteja. Kansainvälistymisprojektin toimintaan on osallistunut muun muassa hollolalainen maatilamatkailuyritys Kinnarin Tila.

– Ilman tätä toimintaa emme olisi uskaltaneet lähteä luomaan ja markkinoimaan uutta tuotetta kansainvälisille markkinoille. Nyt olemme kehittäneet matkailutuotteen, jossa asiakas otetaan osaksi meidän arkeamme. Päivän aikana matkailija näkee ja kokee itse tehden rukiin matkan aina pellolta ruispipariksi saakka, Kinnarin tilan emäntä **Terhi Kinnari** kertoi.

Päivien aikana kuultiin myös InforME-hankkeesta vetoapua saaneen hollolalaisyritys Calefa Oy:n toiminnasta ja tuotekehitysprojektista. InforME toimii sekä Kanta- että Päijät-Hämeessä tuoden informaatiomuotoilun avulla esille maaseudun uusiutuvia energiamahdollisuuksia. Calefa Oy on puolestaan nuori, kansainvälisestikin palkittu yritys, joka tarjoaa asiakkailleen hukkalämmön talteenotto- ja jatkokäyttöratkaisuja.

– Yksi projekteistamme on ollut MAHOTON-projekti, joka tuo säästöä kuivurin lämmöntalteenotolla. Olemmekin saaneet InforME:ltä vetoapua projekteihimme ja samalla olemme päässeet kiinni maatalouden hankkeisiin, **Antti Porkka** Calefa Oy:stä totesi.

Hankkeita, joista hyötyvät kaikki

Tilaisuuksissa kuultiin myös Hämeen Leader-ryhmien avaukset siitä, miten maaseutua kehitetään asukaslähtöisesti Leader-rahoituksella. Leader on seutukunnan kokoava voima, josta löytyy paikallistuntemusta ja matalan kynnyksen toimintaa. Yritysten investointien lisäksi yhteisöllisyys, kylien kehittäminen, ympäristönhoito sekä lasten ja nuorten toiminta ovat vain muutamia mainintoja siitä, mitä kaikkea Leader-rahalla tuetaan.

– Yhteisölliset hankkeet ovat hankkeita, jotka eivät hyödytä ketään, mutta joista hyötyvät kaikki, tiivistä toiminnanjohtaja **Jussi Pakari** Leader-ryhmä Linnaseutu ry:stä.

Hämeenlinnan alueella tukea ovat saaneet muun muassa useat ympäristöprojektit, joissa on kunnostettu Kankaistenjärveä ja rakennettu Honkalanrannan luonnonsuojelualueelle lintutorni ja pitkospuut. Toinen esimerkki Leader-rahoitetusta toiminnasta on EMO ry:n rahoittama ja Vojakkalan Valpas ry:n toteuttama ulkokuntoilulaitteen ja pelikentän rakentaminen ja pystyttäminen Lavanmäelle Vojakkalan kylään, Lopen kuntaan.

– Lähikuntoilualue on nyt koko kylän, kesämökkiläisten ja muiden ohikulkijoiden vapaassa käytössä, projektista vastannut **Essi Tuomenoja** kertoi.

Leader-rahoituksella tuetaan eri tavoin kylien yhteisöllisyyttä ja toimintaa. Nastolan maaseutu elinvoimaiseksi -hanke on saavuttanut loistavia tuloksia alueen yhdistystoiminnan tukemisessa ja kehittämisessä.

– Olemme vahvistaneet alueen paikallisidentiteettiä sekä lisänneet alueellista yhteistyötä. Toiminta on monistettavissa myös muiden kylien käyttöön, projektipäällikkö **Mari Brunou** kertoi.

Biotalous uudet muodot

Biotalous ja sen tulevaisuus puhuttivat monessa puheenvuorossa. Hämeen ELY-keskuksen innovaatioasiantuntija **Anne-Marie Tuomalan** mukaan Kanta-Hämeen vahvuuksia biotaloudessa on alueen koulutus- ja tutkimusarsenaali sekä kiertotalouden hyödyntäminen. Päijät-Hämeessä on puolestaan vahva puutuoteteollisuus. Biotalous voidaan tulevaisuudessa nähdä hyvinkin monimuotoisena ja esimerkiksi viherseinät ja kapseliniiputarhat tuovat sitä ihmisten olohuoneisiin. Myös biotaloudessa raha kasvaa jalostusarvon nostolla.

– Kun esimerkiksi mustikka maksaa luonnosta poimittuna 1,6 euroa kilolta, on sen arvo kosmetiikassa käytettävänä uutteenä 3500 euroa kilolta, totesi Anne-Marie Tuomala.

Puun ja luonnon hyvinvointivaikutukset nousivat esiin sekä Tuomalan että hankkeiden puheenvuoroissa. Paikallisesti toimiva Forssan seudun Green Care -klusterihanke tuo lasten ja nuorten luontolähtöisiä palveluita esille luoden samalla alueelle toimintaan perustuvaa ryhmittymää, kun taas ylimaakunnallisesti toimiva GreenCareLab testaa ja kehittää luontolähtöisiä palveluita käytännössä. GCLabin toiminnassa mukana oleva ja uusien yritysideoiden mentorijana toimiva yrittäjä **Leena Haavisto** kertoi, että Meidän Ilorannassa Hauholla on käynyt opiskelijoita testaamassa lapsille suunnattuja luontolähtöisiä palveluita mahdollista tulevaa yritystoimintaa ajatellen.

– Olemme koonneet yrittäjäverkoston luontolähtöisten palveluiden tarjoajista ja saaneet vertaistukea toimintaan. Olemme myös vierailleet eri yrityksissä ja jakaneet ja saaneet omaan käyttöön hyviä käytänteitä, Leena Haavisto summasi.

Myös lähiruoan ja ruokaketjun tietoisuutta on lisätty Hämeessä menestyksekkäästi. Kestävää ruokaa ja kasvua Hämeessä -teemahankkeen tunnetuimpia ja näkyvimpiä tapahtumia ja tempauksia ovat varmasti Kanta-Hämeessä viime kesänä toteutettu Avoimet maatilat -päivä sekä Lahden MM-kisojen aikaan toiminut pop up -kahvila ja lähiruokabaari Murtsikka.

– Avoimet tilat järjestetään myös tänä vuonna, mutta nyt Päijät-Hämeen puolella 22. heinäkuuta, ohjelmapäällikkö **Siri Taalas** MTK Häme ry:stä kertoi.

Alkavat maaseutuyritykset tai vasta yrittäjyyttä suunnittelevat on puolestaan otettu kehittämisen piiriin. Muun muassa HYMY-hanke toimii alkavien pienyritysten ohjaajana ja sparraajana.

– Toiminnassamme on jo nyt ollut mukana yli 250 yritystä. Voimme tarjota yrityksille kahdeksan tuntia yrityskohtaista apua, lisäksi tarjoamme monenlaista koulutusta, toimintaa ja opintoretkeä, palvelupäällikkö **Satu Nurmi** ProAgriasta summasi.

Lisätietoja ja kuvia saatavilla:

Ulla Harju/Hämeenraitti

puh. 040 5312 153

tiedottaja@linnaseutu.fi